

İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI ANONİM ŞİRKETİ

KIYMETLİ MADENLER TRANSFER SİSTEMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 1- Amaç

- (1) Bu Yönergenin amacı; Bankanın Kıymetli Madenler Transfer Sistemine üyelik, transfer, hesap, tarafların sorumluluk ve yükümlükleri ve diğer konulara ilişkin işleyiş esaslarını ve kurallarını düzenlemektir.

MADDE 2- Kapsam

- (1) Bu Yönerge, Takasbank tarafından işletilecek olan KMD Transfer Sisteminin işleyiş esaslarını ve kurallarını kapsar.

MADDE 3- Dayanak

- (1) Bu Yönerge; Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2013-32/43 no'lu Tebliğ ve Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemlerinin Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4- Tanımlar ve kısaltmalar

- (1) Bu Yönergenin uygulanmasında;
- a) **Aynen saklama hesabı:** Borsa İstanbul nezdinde üye adına açılan ilgili Kıymetli Madenler saklama hesaplarını,
 - b) **BİAŞ,** Borsa İstanbul: Borsa İstanbul Anonim Şirketi'ni,
 - c) **BiGA:** 995/1000 saflıkta London Bullion Market Association (LBMA) içi şartlarına uygun 1 gram altının blokzincir platformundaki değeri (Bir Gram Altın),
 - ç) **BiGA Platformu :** Blokzincir altyapısı kullanılarak fiziksel karşılığı olan BiGA'nın transferine imkan tanıyan dijital varlık transfer sistemini,
 - d) **BiGA Prosedürü:** BiGA Platformu iş ve işleyiş esaslarının yer aldığı BiGA Platformuna özel çıkarılan BiGA Platformu Uygulama Esasları Prosedürü
 - e) **BiGA Platformu Katılım Sözleşmesi:** BiGA Platformunda işlem yapacak üyelerin imzalayacağı BiGA Platformuna Katılım Sözleşmesini,
 - f) **Blokzincir (Blockchain):** İçerisinde kayıtların birbirine kriptografik elementlerle bağlı olduğu sürekli büyüyen dağıtık veri tabanını,
 - g) **Fiziki saklama:** Kıymetli Madenler için Borsa İstanbul A.Ş. saklama kasaları nezdinde Takasbank adına açılan hesap(lar) altında Üye adına saklanması,
 - ğ) **Genel Müdür:** İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Genel Müdürü'nü,

- h) **İhraç:** Kıymetli Madenler Tranfer Sistemindeki kaydi altının BiGA'ya dönüştürülmesi ve BiGA Platformuna aktarılması işlemini,
- ı) **İtfa:** BiGA Platformu üzerinde var olan BiGA bakiyesinin Kıymetli Madenler Transfer Sistemine aktarılması,
- i) **Mislen saklama:** Saklamaya alınan varlıkların nitelikleri itibarıyla aynı olan varlıklarla bir arada saklanması ve iadesinin de aynı nitelik ve miktarı temsil eden herhangi bir varlığın teslimi ile gerçekleştirilmesini,
- j) **Kıymetli Madenler (KMD) :** 32 Sayılı Karar'da tanımlanan ve fiziki saklamaya kabul edilmek üzere Takasbank tarafından standartları belirlenen altın/gümüş/platin ve paladyumu,
- k) **32 Sayılı Karar:** Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2013-32/43 no'luTebliğ,
- l) **Standart Altın ve Gümüş:** Londra Külçe Piyasaları Birliği tarafından akredite edilmiş (LBMA) veya BİST nezdinde Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasınca tanınan rafineriler (good delivery) tarafından rafinaj işlemine tabi tutularak standart hale getirilen 995/1000 saflık ayarındaki altını ve 999/1000 saflık ayarındaki gümüşü,
- m) **MTK Yönetmeliği:** 18/07/2013 tarihli ve 28711 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Takas Yönetmeliği'ni,
- n) **Prosedür:** Yönerge'de belirlenen kural ve esaslar çerçevesinde işleyiş ve uygulamalara ilişkin usulleri içeren ve Genel Müdür tarafından onaylanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Kıymetli Madenler Transfer Sistemi Prosedürü'nü,
- o) **Sistem Havuz Hesabı:** Borsa İstanbul nezdinde Takasbank adına Kıymetli Madenleri saklamak üzere açılan hesabı/hesapları,
- ö) **Sistem:** Takasbank Kıymetli Madenler Transfer Sistemini,
- p) **Sözleşme:** Takasbank Kıymetli Madenler Transfer Sistemi Katılım Sözleşmesini,
- r) **Takasbank:** İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi'ni,
- s) **Transfer İşlemi:** Takasbank sistem havuz hesabı altında Üyeler adına saklanan Kıymetli Madenlerin Üyeler arasında ve/veya üyenin Borsa İstanbul saklama hesabına kayden transfer edilmesi işlemini,
- ş) **Üye:** Takasbank ile sözleşme imzalayarak, katılım ücretini veya ücretlerini ödeyen ve sisteme dahil olan Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Maden ve Kıymetli Taşlar Piyasası (KMTP) üyesi ve/veya KMTP ile saklama sözleşmesi imzalamış bankayı
- t) **Üye hesabı:** Üye adına Takasbank Sistem Havuz Hesabı altında açılan ve Takasbank sisteminde takip edilen hesabı,
- u) **Yönetim Kurulu:** Takasbank Yönetim Kurulu'nu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Üyeliğe İlişkin Esaslar

MADDE 5- Üyelik

- (1) Bu Yönergenin 6'ncı maddesinde belirtilen şartları sağlayan Bankalar Takasbank'ın Kıymetli Madenler Transfer Sistemine üye olabilirler. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası sistemin doğal üyesidir.

MADDE 6- Üyelik şartları

- (1) Sistem üyesi olabilmek için Bankaların aşağıdaki şartları sağlanmış olması gerekir.
- a) Sisteme katılım için üyenin “Saklama Sözleşmesi” ve “Nakit, Kıymet, Teminat ve Şartlı Virman ve Elektronik EFT Talimatı Taahhütnamesi”ni imzalamış olması gerekir.
 - b) Üyenin, içeriği Takasbank tarafından belirlenen sözleşmeyi imzalaması ve hizmet ücret tarifesinde yer alan her piyasa türü için belirlenen katılım ücretinin ödemesi gerekir.
 - c) Takasbank ve BİAŞ nezdinde ilgili saklama hesaplarının açılması gerekir.
 - ç) BiGA Platformunda işlem yapacak üyelerin Takasbank Kıymetli Madenler Transfer Sistemi Katılım Sözleşmesine ek olarak BiGAPlatformu Katılım Sözleşmesini de imzalaması gerekir. BiGA Platformuna ilişkin usul ve esaslar haricen çıkarılan İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi BiGA Prosedürü ile belirlenir.

MADDE 7-Üyelik başvuru ve kabulü

- (1) Üyelik için başvuracak Bankaların, Takasbank Genel Müdürlüğüne hitaben başvuru talebini ve Yönerge'de üyelik için aranan şartların yerine getirildiğini tevsik eden bilgi ve belgeleri içeren bir yazı ile müracaatta bulunması ve bu yazının ekinde aşağıda belirtilen belgeleri Takasbank'a göndermeleri gerekmektedir.
- a) Üyelik başvuru formu,
 - b) Yetki Belgesi (örneği),
 - c) Üyelik Sözleşmesi ve Sözleşme Öncesi Bilgi Formu
 - ç) Saklama Sözleşmesi
 - d) Nakit, Kıymet, Teminat, Şartlı Virman ve Elektronik EFT Talimatı Taahhütnamesi,
 - e) Faks Cihazı ile İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'ye Gönderilecek Müşteri Talimatları ile İlgili Uygulama Sözleşmesi,
 - f) Takasbank tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde talep edilecek diğer belgeler
- (2) Üyelik başvurularının Takasbank tarafından değerlendirmeye alınması için, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan bilgi ve belgeler ile Takasbank tarafından istenecek diğer bilgilerin tamamlanmış olması gerekir. Takasbank yapılan başvuruları 6 ıncı maddede aranan şartların yerine getirilip getirilmediği açısından değerlendirir.

MADDE 8- Üyelerin yükümlülükleri

- (1) Üyeler aşağıda sayılan hususlara uymakla yükümlüdürler;
- a) Yönerge ve ilgili diğer mevzuatla transfer işlemlerine ilişkin olarak belirlenen tüm ilke ve kurallara uygun hareket etmek,
 - b) Müşterilerine ve diğer üyelere karşı iyi niyet ve dürüstlük ilkelerine uygun davranmak,
 - c) Takasbank tarafından talep edilen aidat, ücret, komisyon ve diğer yükümlülükleri Prosedür’de belirtilen süre içinde yerine getirmek,
 - ç) Yönerge ve Prosedür kapsamındaki iş ve işlemler ile ilgili olarak Takasbank tarafından gerekli görülen hususlarda talep edilecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek ve Takasbank yetkililerince yapılacak incelemelerde her türlü desteği sağlamak,
 - d) Takasbank’ın yapacağı sistem değişikliklerine belirlenen süreler içerisinde uyum sağlamak ve davet edildiği testlere iştirak etmek,
 - e) Yönerge ve Prosedür kapsamındaki diğer yükümlülüklerini süresi içerisinde ve eksiksiz olarak yerine getirmek.
- (2) Herhangi bir üyenin, yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getiremeyeceğini öngörmesi halinde, durumu sebeplerini de içeren tüm tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte ivedilikle Takasbank’a bildirmesi zorunludur.
- (3) Üyeler Yönerge kapsamında düzenlenen faaliyetler çerçevesinde gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ilişkin tüm yükümlülüklerin ifası ile çalışanlarının görevleri çerçevesinde yaptıkları iş ve işlemlerden sorumludur.
- (4) Üyeler işlemlerini yetkilendirdiği personel adına tahsis edilen kullanıcı kodu ve şifreleri kullanarak uzaktan erişim yoluyla gerçekleştirirler. Tahsis edilen şifre kullanılarak sistemde yapılan işlemler ile şifrenin yetkisiz kişilerce kullanımından doğan sorumluluk üyeye aittir.
- (5) Sisteme erişimin mümkün olmadığı durumlarda işlemler üyeyi temsile yetkili kişilerce verilecek yazılı talimatlar çerçevesinde Takasbank tarafından gerçekleştirilebilir.
- (6) Üyeler, sadece kendilerinin ve/veya müşterilerinin transfer işlemlerini gerçekleştirmeye yetkilidirler.

MADDE 9- Disiplin hükümleri

- (1) Bu Yönerge’de belirlenen yükümlülüklere uymayan üyeler hakkında MTK Yönetmeliği’nin yedinci bölümünde yer alan disiplin hükümleri uygulanır.

MADDE 10-Üye faaliyetlerinin durdurulması ve üyelikten çıkarma

- (1) Üyelik şartlarının kaybedilmiş olması veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle, sistemin güvenli ve kesintisiz işlemlerini tehlikeye düşürecek önemli nitelikte risklerin ortaya çıkması durumunda Takasbank, herhangi bir süre vermeksizin üyenin faaliyetlerini tamamen veya işlem bazında, geçici olarak durdurmaya veya üyelikten çıkarmaya yetkilidir.
- (2) BİAŞ ya da yetkili otorite tarafından işlem yapma yetkisinin kaldırılması halinde, Üye Takasbank tarafından Sistem üyeliğinden çıkarılır.

- (3) Faaliyetleri durdurulan, üyelikten çıkartılan veya kendi yazılı talebi doğrultusunda üyelikten ayrılmak isteyen Üyelerin Yönerge ve Prosedür kapsamında yer alan işlemlerden kaynaklanan yükümlülükleri devam eder.
- (4) Üyenin BiGA Platformunda üyeliğinin sona ermesi KMD Transfer Sisteminde de üyeliğinin sona erdiği anlamına gelmez. KMD Transfer Sistemi üyeliği devam eder.
- (5) KMD Transfer Sistemi üyeliği sona erdirilen üyenin BiGA Platformu üyeliği otomatikman sonlandırılır. Üye İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi BiGA Prosedüründe belirlenen usul ve esaslar dahilinde itfa işlemlerini gerçekleştirir.

MADDE 11-Üyelikten ayrılma

- (1) Üyelikten ayrılmak isteyen kurum, bu durumu Takasbank'a yazılı olarak bildirir. Ayrıca ;
 - a) Mislen saklama sözleşmesinin sona erdirdiğine dair BİAŞ'dan alınan tevsik edici belgelerin bir örneğinin Takasbank'a teslim edilmesi,
 - b) Sistemde ileri valörlü gerçekleştirmiş olduğu işlemlerin tamamının tasfiye edilmiş olması,
 - c) Takasbank'a karşı Sistem ile alakalı herhangi bir yükümlülüğünün bulunmaması,
 - ç) Üyenin BiGA Platformu üyeliğinin de bulunması durumunda BiGA Platformu üyeliğinin de sona erdirilmesi gerekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıymetli Madenlerin Fiziken Kabulü, Çıkışı ve Mutabakatı

MADDE 12- Kıymetli Madenlerin fiziken kabulü, saklanması ve hesaba yatırma işlemi

- (1) BİAŞ'a fiziken teslim edilen ve uygunluğu BİAŞ tarafından kabul edilen ve Prosedür'de belirlenen standartlara uygun KMD'nin transfer işlemine konu olur.
- (2) Transfer işlemine konu KMD'ler sistem havuz hesabında mislen saklanır.
- (3) Üye tarafından fiziki KMD yatırma talimatı BİAŞ tarafından belirlenen yöntem(ler) aracılığıyla BİAŞ'a iletilir. Söz konusu talimatta sistem havuz hesabına aktarılacak altın ile ilgili miktar, valör ve saflık bilgilerine yer verilir.
- (4) Sistem havuz hesabına KMD yatırma işlemi söz konusu Üye talimatı çerçevesinde BİAŞ tarafından gerçekleştirilir.
- (5) BİAŞ üyenin KMD yatırma işlemine dair bilgiyi Takasbank'a iletir. Takasbank sistemde ilgili üye hesabına bakiye kaydını oluşturur.

MADDE 13-Fiziki saklama yerlerinin nitelikleri

- (1) Sistemde transfere konu KMD'nin tamamının karşılığı fiziki olup, BİAŞ tarafından belirlenen usul ve esaslar kapsamında saklanır.

MADDE 14-Sayım işlemleri

- (1) Takasbank ve BİAŞ kayıtları arasında sistem havuz hesabının bakiyesi için mutabakat düzenli bir şekilde sağlanır.
- (2) Üyeye Takasbank tarafından kendisine sunulan izleme ve raporlama ekranları aracılığıyla mutabakat imkanı sağlanır.

MADDE 15- Kıymetli Madenlerin fiziki çıkışı

- (1) Sistem havuz hesabında bulunan KMD'nin bakiyesini çekmek isteyen Üye Prosedür'de belirtilen yöntem(ler) aracılığıyla BİAŞ'taki aynen saklama hesabına transfer talimatını Takasbank'a iletir. Takasbank, üye hesap bakiyesi müsait ise, transfer işlemini hesaben gerçekleştirir.
- (2) Üyeye KMD'nin fiziki olarak teslim edilmesi BİAŞ tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde aynen saklama hesabından gerçekleştirilir.
- (3) Üye hesabından fiziki KMD'nin teslimi yapılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**İşlem Esasları****MADDE 16-Transfer sistemi**

- (1) Takasbank, transfer işlemlerinin yapılmasını teminen gerekli sistemleri kurar ve işletir.
- (2) Transfer sisteminin kesintisiz, etkin ve güvenli işletimini teminen gerekli teknik alt yapı Takasbank tarafından sağlanır.
- (3) Üyenin transfer sisteminde işlem yapabilmesi için sisteme erişim yöntemleri Prosedürde belirlenir.

MADDE 17-Transfer türleri

- (1) Sistemde üyelerin kendi mülkiyetindeki ve/veya müşterileri adına tuttıkları KMD'nin üyeler arasında ve/veya üyenin kendi hesapları arasında transferine izin verilir.

MADDE 18-BiGA Platformuna geçiş

- (1) BiGA Sözleşmesini imzalayan üyeler KMD Transfer Sisteminde bulunan kaydi **LBMA onaylı** altınlarını ihraç yöntemi ile BiGA'ya çevirebilir.
- (2) BiGA'ya çevrilen **LBMA onaylı** kaydi altınlar, BiGA Platformuna aktarılarak transfer işlemine konu olabilir.
- (3) BiGA Platformundan itfa yöntemi ile **LBMA onaylı** kaydi altına dönüştürülen bakiyeler tekrar KMD Transfer Sisteminde transfere konu olabilir yada Borsa İstanbul kasalarından fiziki olarak teslim alınabilir.
- (4) BiGA Platformuna ilişkin usul ve esaslar haricen çıkarılacak İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi BiGA Prosedürü ile belirlenir.

MADDE 19 İşlem raporları

- (1) Sistemde yapılan tüm işlemlere ilişkin miktar, işlem tarafları ve diğer transfer detaylarının yer aldığı raporlar Prosedür’de belirlenir. Söz konusu işlem raporları üyelere elektronik ortamda dağıtılır veya sistemsal olarak üyelerin erişimine hazır hale getirilir.
- (2) Üyeler, Takasbank’tan temin ettikleri işlem raporlarını kullanarak kendi kayıtlarını oluştururlar. İşlem raporlarındaki bilgiler hakkında herhangi bir uyuşmazlık halinde Takasbank kayıtları esas alınır.

MADDE 20-Takasbank’ın sorumluluğu

- (1) Takasbank, KMD Transfer Sistemi ve BiGA Platformuna konu olan işlemlerle ilgili olarak bu Yönerge ile üstlendiği yükümlülükler dışında üyelerin BİAŞ’a ve/veya diğer üyelere karşı yükümlülüklerinden dolayı sorumlu tutulamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gerçekleşen İşlemlere İlişkin Yükümlülükler

MADDE 21-Transfer işlemlerinin gerçekleşmesi

- (1) Transfer işlemleri Prosedür’de belirtilen esaslar çerçevesinde üye hesapları arasında hesaben gerçekleşir.
- (2) Transfer işlemlerinin üyelerin yetkilendirdiği personel adına tahsis edilen kullanıcı kodu ve şifreler ile Takasbank tarafından Prosedür’de belirlenen saatler içerisinde gerçekleştirilmesi esastır.
- (3) Transfer işlemlerine ilişkin süreler Prosedür’de belirlenir.
- (4) Transfer işlemlerinin valör gününde Prosedür’de belirlenen son işlem saatleri içerisinde tamamlanacağı hususunda Takasbank’ın herhangi bir garantisi bulunmaz.
- (5) Transfer işlemlerine ilişkin süreler Genel Müdür onayı ile değiştirilebilir.
- (6) Yarım gün resmi tatil olan tarihlerde geçerli olacak süreler Takasbank tarafından ayrıca belirlenerek üyelere duyurulur.
- (7) İşlemler valör gününde, üye hesabında yeterli KMD bakiyesi olması durumunda gerçekleştirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Ücret ve Komisyonlar

MADDE 22-Ücret ve komisyonlar

- (1) Takasbank’ın bu Yönerge kapsamında sunmuş olduğu hizmetlere ilişkin olarak Üyelerine uygulayacağı ücret ve komisyonlar işlemin niteliğine ve taraflarına göre Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Saklama komisyonu BİAŞ ücret tarifesi çerçevesinde hesaplanır.

(2) Sistem ücret ve komisyonlarının tahsil esasları Prosedür’de belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 23-Yürürlük

(1) Bu Yönerge yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 24-Yürütme

(1) Bu Yönerge hükümlerini Yönetim Kurulu yürütür.